

Alman şirkətləri də bilirlər ki...

Azərbaycanın enerji potensialı təkcə neft və qaz deyil

Bu gün dünyanın əsas hədəflərindən biri əhəmiyyətli enerji "yaşıl enerji" ilə əvəz etməkdir. Doğrudur, insanlar neft və qaz ehtiyatlarından istifadə etməyə daha çox öyrəşiblər. Amma bu mənbələrin tükənmə ehtimalı var.

Günəş, su, hava isə bitməyən, bərpaolunan bir sərvətdir və onların ekoloji cəhətdən heç bir zərəri yoxdur. Artıq dünyanın bir çox ölkəsində paralel olaraq həmin enerjiden istifadə edilir.

"Yaşıl enerji" son illər Azərbaycan dövlətinin də enerji siyasətində qarşıya qoyduğu vacib məqsədə çevrilib. Xüsusilə işğaldan azad olunmuş ərazilərin "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi prioritet kimi gündəlikdə dayanır. Çünki həmin torpaqlarda "yaşıl enerji"dən istifadə etmək üçün daha çox imkanlar var. Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həmişə külək, günəş şüaları və su ehtiyatları istənilən qədər olub, indi də mövcuddur.

Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev martın 13-də Berlində Almaniyanın aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşündə bu məsələni xüsusi vurğulayıb: "Biz Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrini artıq "yaşıl enerji" zonası elan etmişik. Orada yalnız bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə ediləcək. Bu mənbələr nəinki həmin yerlərdə insanların və sənayenin tələbatını ödəyəcək, o cümlədən ölkənin qalan hissəsinə də xidmət edəcək".

Dövlətin Böyük qayıdış proqramı başa çatdıqdan sonra məcburi köçkünlər dədəbaba yurdlarında "yaşıl enerji"dən istifadə etmək imkanı qazanacaqlar. Təbii ki, bu, çox böyük proqramdır, icrası da böyük vəsait tələb edir. Amma Prezidentimizin təbi-

rincə desək, tamamilə yeni, ən müasir standartlar əsasında layihələrin icrasına başlanmışdır. İşğaldan azad edilmiş Ağalıda isə tikilən evlərin üzərində günəş panelləri quraşdırıldığı üçün kəndin əhalisi ekoloji cəhətdən təmiz olan "yaşıl enerji"dən istifadə edir. "Yaşıl enerji"dən istifadə etmək həm də biznesə dəstəkdir. Sahibkarlar praktik olaraq bu prosesdə yaxından iştirak edirlər ki, bu da həm ölkədə biznesin inkişafını artırır, həm də "yaşıl enerji"yə olan tələbat yerinə yetirilir.

Demək yerinə düşər ki, enerji sektorunda olan uğurların sayəsində ölkəmiz son vaxtlar böyük iqtisadi artıma nail olmuşdur. Bu gün qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafı əsas prioritetlərdən olsa da, "yaşıl enerji"nin sayəsində də böyük uğurların qazanılacağı gözlənilir.

2021-ci il mayın 3-də Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində "Yaşıl Enerji Zonası"nın yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzaladı. Sərəncamda "yaşıl enerji zonası"nın yaradılması ilə əlaqədar konsepsiyanın və baş planın hazırlanması üçün ixtisaslaşmış beynəlxalq məsləhətçi şirkətin cəlb edilməsi nəzərdə tutulduğu üçün Energetika Nazirliyi ilə Yaponiyanın "TEPCO" şirkəti arasında müqavilə imzalandı. Bundan sonra işğaldan azad edilmiş ərazilərdə işlər başlandı. Bir neçə gün əvvəl almaniyalı iş adamları ilə görüşdə

bu sahənin faydalılığını vurğulayan Prezident İlham Əliyev demişdir: "Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrini artıq "yaşıl enerji zonası" elan etmişik. Orada yalnız bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə ediləcək. Bu mənbələr nəinki həmin yerlərdə insanların və sənayenin tələbatını ödəyəcək, o cümlədən ölkənin qalan hissəsinə də xidmət edəcək. Eyni zamanda bərpaolunan enerji mənbələrinin böyük potensialı var. Ola bilsin, biz bu mövzunu görüşümüz zamanı daha geniş şəkildə müzakirə edə bilirik. Lakin deyə bilərəm ki, Azərbaycanda külək və günəş enerjisi mənbələrinin potensialı 200 qıqavata yaxındır. Beləliklə, hazırda biz nəinki xarici sərmayədarları cəlb etməkdə davam edirik, o cümlədən həmin enerji həcmələrini ixrac etmək məqsədilə lazımı ötürmə imkanlarını da yaradırıq".

Azərbaycanın enerji sektoru Avropa üçün də etibarlı tərəfdaş sayıldığından onların təcrübəsini öyrənib "yaşıl enerji"ni yerli şəraitə uyğunlaşdıraraq tətbiq etməkdə fayda var. Üstəlik xarici mütəxəssislər Azərbaycanın həm günəş, həm də külək enerjisi üçün əlverişli iqlimə

sahib bir ölkə olduğunu etiraf ediblər. Günəşli günlərin bol olması, kifayət qədər güclü küləklər enerji mənbələrinin səmərəli və etibarlı olduğundan xəbər verir. Rəsmi statistika görə də, ölkəmizin iqtisadi cəhətdən əlverişli və texniki cəhətdən istifadəsi mümkün olan bərpaolunan enerji mənbələrinin potensialı 27 000 MVt, o cümlədən külək enerjisi üzrə 3 000 MVt, günəş enerjisi üzrə 23 000 MVt, bioenerji potensialı 380 MVt, dağ çaylarının potensialı 520 MVt həcmində qiymətləndirilir.

Son zamanların global istiləşməsi, dünyadakı enerji qiymətlərinin dəyişikliyi, böhranlar, eləcə də elmi-texniki tərəqqinin sürətli inkişafı və innovativ texnologiyaların cəmiyyətdə qəbul olunması dünyanın başqa yerlərində olduğu kimi, Azərbaycanda da qeyri-əhəmiyyətli enerjinin sürətli inkişafına təkan verən amillərdir. "Yaşıl enerji"nin insanlar üçün nə qədər gərəkliliyi olduğu, cəmiyyətdə nə qədər faydalı yer tutduğu enerji siyasətinin uğurundan və ölkənin daha işıqlı gələcəyindən xəbər verir.

**Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"**